

FORUMLAR ÖNCESİ GELİŞMELER

28.10.1975 Salı günü, Zonguldak-Karadön Böfgesi'nde meydana gelen grizu patlaması, kamuoyunun dikkatini Zonguldak'a çekti. 16 işçinin ölümüne neden olan bu patlama, geniş yankılar uyandırdı. Çeşitli kuruluşlar ve Örgütler, yayınladıkları bildiriler ile, görüşlerini açıkladılar. Tıpkı geçmişte olduğu gibi...

Odamız da bir basın bülteni yayınladı. 30.10.1975 tarihinde yayınlanan bülten aynen şöyleydi:

«T.M.M.O.B. MADEN MÜHENDİSLERİ 0-DASI BAŞKANI MURAT TURAN, 28.10.1975 SALI GÜNÜ ZONGULDAK-KARADON BÖL GESİ'NDE MEYDANA GELEN GRIZU PATLAMASI ÜZERİNE BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.»

28.10.1975 Salı günü Zonguldak-Karadön Bölgesinde grizu patlamasının bilançosu: 9 ÖLÜ, fi YARALI, 2 KAYIP...

16.10.1975 tarihinde MC iktidan'nın maden mühendislerini hedef alan kıyım niteliğindeki uygulamaları nedeniyle yaptığımız basın toplantısında, Zonguldak'taki iş kazalarının nedenlerini ayrıntılı bir biçimde ortaya koymuş, özellikle iş güvenliğinin korkunç bir biçimde tehlikeye girdiğini vurgulamıştık. Ve açıklamalarımızın bir yerinde;

— «Son atamalarda, Özellikle önemli mevkilerde bulunan tecrübeli maden mühendislerinin kıyım uğradığını vurgulamak isteriz. Deney sahibi olmayan maden mühendislerinin bile Zonguldak dışına itilmesi can güvenliğini tehlikeye düşürücü nitelikte iken, tecrübeli mühendislerin Havza'dan uzaklaştırılması can güvenliğini korkunç bir biçimde tehlikeye sokmuştur.

BU DURUMDA SORUYORUZ; YARIN ÖLECEK İŞÇİLERİN, : DÖKÜLEN KANLARININ HESABINI KİMLER VERECEKTİR?

Dileğimiz, doğal olarak iş kazalarının olmaması yönündedir. Ancak görünen köy kılavuz istemez.. Kazaların olmaması çok büyük raslantılara kalmaktadır..»

diyerek görüşlerimizi noktalamıştık. Aradan birbuçuk ay geçti. Dediklerimiz gerçekleşti. Haklı çıkağımıza ÜZGÜNÜZ. Ancak şunu bir kez daha üzümlerle belirtmek isteriz ki, işveren tarafı, aym tavn sürdürdüğü sürece kazalar eksilmeyecektir.

Odamız bu konu ilgili, salt basma yaptığı açıklamalarla yetinmeyip işyerlerinde iş güvenliğinin tehlikeye düştüğü gerekçesiyle E.K.İ. aleyhine dava açmıştır. 12 Eylül 1975 tarihinde Zonguldak Mahkemelerinde açılan bu davada, E.K.İ.'nde çalışan maden mühendislerinin iş güvenliği açısından yeterli sayıda olup olmadığının saptanması İstenmiştir. Gerçekte yerel savcıların, Odamızın basın toplantısında dile gelen gerçekleri ihbar olarak kabul edip, E.K.İ. aleyhine kamu davası açmaları gerekirken, her nedense bu işlem bugüne dek yerine getirilmemiştir.

Öte yandan Zonguldak Maden İşçileri Sendikası, işverenle iyi ilişkilerini ölen işçilerin kanı pahasına sürdürmekte devam etmektedir. Dünyanın hiçbir yerinde işçi haklarını savunmadan bu denli uzak bir sendika daha bulmak mümkün değildir. İşçilerin doğal olan ekonomik ve demokratik haklarını korumadan aciz olan bir sendikadan, iş yerlerindeki güvenliği denetlemesi beklenemez.

KISACA BELİRTMEK GEREKİRSE, YETERLİ YATIRIMIN YAPILMADIĞI, YETERİNCE MADEN MÜHENDİSİNİN ÇALIŞTIRILMADIĞI VE BUNLARIN DOĞAL SONUCU OLARAK GÜNDEME GELEN ÜRETİM ZORLAMASI GİBİ NEDENLERDEN ÖTÜRÜ, BU KAZALARI BİRER CİNAYET OLARAK KABUL ETMEK GEREKİR. BU CİNAYETLERİN TEK SORUMLUSU İSE MG İKTİDARI VE TİU. YÖNETİCİLERİDİR.

30.10.1975 tarihinde yukarıda tam metni verilen açıklamamızın hemen ardından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Selahattin KILIÇ'ın 31.10.1975 günü T.R.T. 19.00 haber bülteninde şu açıklaması yer aldı:

«Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Selahattin Kılıç, maden kazalarının hükümetçe alınan tedbirler sonucu azaldığını söyledi.

Zonguldak Kömür Havzası'nda meydana gelen son kaza dolayısıyla bir açıklama yapan Kılıç, Zonguldak Havzasında hükümetin görev aldığı günden bu yana geçen yedi ay içinde 41 kişinin ölümüyle sonuçlanan iş kazası meydana geldiğini belirtti. Selahattin Kılıç, bu kazalarla ilgili ortalamanın, geçmiş yılların kaza ortalamalarına göre düşük olduğunu bildirdi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Türkiye'deki maden kazalarının öteki ülkelere göre de t&ha az olduğunu, Zonguldak Havzasında yeteri kadar mühendis çalıştırmama sonucu kazaların arttığı yönünde Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'nca yapılan açıklamanın ise gerçekleri yansıtmadığını söyledi.

Halen Zonguldak havzasında 50-60 kadar değil 315 mühendisin çalıştığını bildiren Selahattin Kılıç, mühendislik yönünden gerekli bütün tedbirlerin alındığını belirterek, Oda yöneticilerinin (yalan ve tahriklerle) dolu açıklama yaptıklarını Öne sürdü.

Kılıç, açıklamasında Hükümetin, kömür politikasını uyusukluktan kurtardığını, mevcut ocaklarda üretimi arttırdığını, yeni üretim sahaları açtığını bu arada, yalnızca 100 kilometrekarelik bir alanda faaliyet gösteren Zonguldak Kömür Havzasının genişletilmesi amacıyla 6 bin kilometrekarelik bir alanda etüd çalışmalarına girişildiğini 33 bin metrelik sondaj faaliyetine de başladığını bildirdi.*

Sayın Selahattin KILIÇ'ın Odamızı suçlayıcı ve kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan bu açıklamasından sonra, gerçekleri bir kez daha duyurmayı görev bildik. 2 Kasım 1975 günü yayınlanan açıklamamız aynan şöyle idi:

«MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BİR BASIN BÜLTENİ & ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI SELAHATTİN KILIÇ'IN OBAYA YÖNELTİĞİ ELEŞTİRİ VE SUÇLAMALARI CEVAPLADI.»

«1 Kasım 1973 saat 19.00 haber bülteninde. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Sayın Selahattin Kılıç, Havza'da yeterince mühendisin çalıştığı, bu nedenle de Maden Mühendis-

leri Odasının yapmış olduğu açıklamanın gerçekleri yansıtmadığı gibi yalan ve tahriklerle dolu bir açıklama olduğunu one sürmüştür.

Ülkemizde bulunan ve baskını iliklerine dek sömüren ve de birer «TRUVA ATI» olan yabancı petrol şirketlerine, istemiş oldukları fiatlarla petrol ithal izni veren sayın Bakanın, Odamıza yönelttiği suçlamalara pek de şaşırmadık. Halkımızı yabancı petrol şirketlerine verdiği yüksek ithal Hatmin gerekli olduğuna inandırmaya çalışan sayın Bakan, Zonguldak'taki durumu da benzer bir taktikle kamuoyuna İletmektedir.

Biz yaptığımız araştırmalara göre, Havzada 200'e yakın MADEN MÜHENDİSİNİN istihdam edilmesi gerekmektedir derken, sayın Bakan, açıklamasında, konuyu başka bir düzeye getirerek Zonguldak'ta 315 MÜHENDİSİN çalıştığını ifade ediyor. Ve bu sayıyı verirken de Odamızı yalancılık ve tahrikçilikle suçluyor/ Biz MADEN MÜHENDİSİ "nin sayısından söz ederken, sayın Bakan salt MÜHENDİS sayısından söz ediyor. Ve Öyle sanıyoruz ki sayın Bakan, Zonguldak'taki maden İşçilerinin çalışma koşullarını bilmediği gibi maden mühendislerinin de çalışma koşullarını bilmemektedir. Örneğin her maden mühendiaîran günün 24 saatinden de sorumlu olduğundan öyle s&Hyoirtf ki habersizdir. Biz Havza'da 200 MADEN MÜHENDİSİ'nin çalışması gerekli derken; bu sayı asgari olup her mühendisin, günün 24 saatinden de sorumlu olma durumu işm hesaplanmıştır'. Gtflde 3 vardiyanın bulunduğu gözden kaçırılmamalıdır. E.K.l."nin teşkilat semasım inceleme olanâğım bulabüse idi eğer sayın Bakan, Odamız MADEN MÜHENDİSİ'nden söz ederken salt mühendis sayısından söz etmezdi.

Gefçek şudur: Ağustos ayı ortalarında Zonguldak'ta çalışan maden mühendisi sayısı 130 du. Uygulanan kıyım ve yer değıştirmelerle bu sayı Mİtfe inmiştir. Sayın Bakan, Merkeze (Ankara'ya) alman maden mühendisi sayısından habersiz midir? Geriye kalan 100 maden mühendisinin tümü .ocaklara inmemekte, işleri ve kadroları gereği 3Q-48'i yer yüzündeki şantiyelerde çahşmactacur, İşte bu nedenle yer altında, bilfiil çalışan maden mühendisi sayısı sâdece ve sadece 50-60 arasındadır. Odamız bu durumu, 16.9.1975 tarihli basın toplantısında dile getirdikten sonra şöyle noktalamıştı sorunu :

«İşte tüm bu acı gerçekler, zaten yapılamayan doğru madencilik çalışmasını bütünüyle ortadan kaldıracak, denetimsiz bir üretim zorlaması nedeniyle GÖÇÜKLERİN ARTMASINA, G&ESU PATLAMALARININ DA TEHLİKELİ BOYUTLARA ÇIKMASINA SEBEP OLACAKTIL.*

Kaldı ki kıyım uğratılan maden mühendislerinin tümünün de 10-15 yıllık tecrübeli mühendisler olduğunu belirtmek isteriz.

Sayın Bakan) kaza sayışım ifade ederken, yedi aylık süre içinde ojen işçilerin sayısının 41 olduğunu vurgulayarak bu sayının geçmiş yıllara oranla azhğını ifade etmiştir. Öyle sanıyoruz ki. bir kezinde 14 kişinin ölümüne neden olan grizu patlamasını gözardı ederek yine dikkatleri, başka tarafa yöneltmek amacım taşımaktadır sayın Bakan.

Sayın Bakanın kazalara birincil derecede yol açan yatırımlar etkeninden söz etmemesi dikkat çekicidir. Cevaplanmasını istediğimiz soru şudur: Yedi aylık süre içinde programlanan yatırım miktarının yüzde kaçını gerçeUeştirilmiştir? Bu soruya verilecek yanıt biz-Öncesi gerçekleşen üreüm miktari ne kadardı? Ve de tayntflardan Söhra', yani Ağustos ayından sonra günümüze dek gerçekleşen üretim miktarı ne kadardır? Can güvenliği yalında ikincil İâr sûrun olmakla birlikte, bu sorulara verilecek doğru yanıtlar, kıyımların ferî sevindirecektir.

Soru&mgjZft devasa ediyoruz, üretimin arttığını ifade eden aaym Bakana; Ağustos ayı faturasını göstermesi açısından önemlidir. Ağustos ayı ortalarına dek günlük üretim açığı, ortalama 825 ton iken son bir ay içinde, bu açık, % 10fflük bir artışla 1700 fama fırlamış-Cİl. Ham üretim artışı?

Ayrıca sayın Bakan, ZongutHak'ta normal koşuHar altmctef ve üretim zorfemasma rağmen bir ürttim açığmm da farkında değıil. Farkında olsa idi üretimin gerçekleştiğini iddia etaoüdi. Varaayahm ki üretim gerçekleşiyor. Bu durumda da iş kazalarının gerçek nedeninin ifade edildiğı ortaya çıkar. Çünkü, programlanan üretimin, gerçekleştirilmeyen

yatırımlar nedeniyle sağlanabilmesi olanaksızdır. Ya da can pahasına sağlanabilmesi olanaklıdır.

Söyliyeceklerimizi, Sayın Bakanın, kendilerine ulaştırılan bilgilerin doğruluk derecesini yerinde ve yetkililerden bir kez daha araştırmasını dileyerek noktaltıyoruz.»

FORUMLARA DOĞRU

Öte yandan E.K.İ. Müessesesi Müdürü Sayın İzzet DİNÇER de bir basın toplantısı yaparak. Odama görüşlerinin yanlış olduğunu belirtmiştir. Elimizde tam metni bulunmadığı İçin, eksik kalacağı ve yanlış anlamalara neden olacağı için, Sayın İzzet DİNÇER'in basın toplantısında yaptığı konuşmayı buraya aktarmayı sakıncalı bulduk.

Bu arada, bir başka önemli gelişme, başlangıç nedeni açısından üzücü iken, sonucu açısından ise sevindirici olmuştur. Başlangıç neden! açısından Üzücü olan gelişme, gerçekte yanlış anlaşılardan İleri gelmekteydi. Grizu patlamasına ilişkin yayınladığımız bildiriye, İş kazalarını genelde cinayet türünde nitelememiz, Zonguldak'ta çalışan maden mühendisi üyelerimizin bazılarınınca yanlış anlaşılıyordu. Bu doğaldı.. Çünkü, gerek yazılı gerekse yazısız basın, kendilerine gelen bildirilerin ancak ve ancak belirli bölümlerini organlarına iletmektedirler.. İşte bu nedenle, bildirilerin genel bütünlüğü İçinde çıkarılıp alınan bir cümle ya da bir kaç cümle, özde yanlış anlaşılmalara neden olabilmektedir.

Nitekim öyle olmuştur. Sanki, Oda yönetimi, kendi üyelerini mahkûm edici bir eyleme girmişti.. Oysa durum, bunun tam tersiydi. Hiç bir Oda yönetimi, bir İş kazasından Ötürü, kendi üyelerini cinayet işlemekle suçlayamazdı. Düşünülmesi bile yanlış olabilecek böyle bir suçlamanın, Oda yönetimince üyelerine yöneltilebileceği, kesinlikle doğru olamazdı. Değildi de .. Çünkü, cinayet olarak nitelendirilen keza, nedenleri açısından oldukça derin sosyo-ekonomik ve politik temellere dayanmaktaydı.

Bu yanlış anlaşılma, yukarıda sözü edilen gelişmenin üzücü başlangıcıydı. Durumu tartışmak üzere toplanan Yönetim Kurulumuz, gelişmenin sevindirici bölümüne geçişi sağlayan iki karara vardı. Kararlardan biri, İş kazalarına İlişkin yayımlanmış tüm basın bültenlerimizin bir araya getirilerek, Zonguldak'taki maden mühendisi üyelerine dağıtılmasıydı. Böylelikle, durumu yanlış değerlendirmiş olan üyelerimiz, bildirilerin tümünü okuma olanağı bularak, tekrar bir değerlendirmeye gidebileceklerdi. Bu alınması gereken bir karardı. Kararlardan ikinci ve asıl önemli olanı, Zonguldak'ta «İş Kazalarının Temel Nedenleri ve Alınması Gereken Tedbirler» konulu bir forumu düzenlemeyi içeriyordu. Bu karar, sorunu sürekli kılacak bir sıçramaya neden olduğu için sevindiriciydi. Böylesi bir forumda, üyeler yöneticileri ile karşı karşıya gelecek, bir anlamda üyeler, yöneticilerden hesap soracaklardı. Sorulması gerekirdi ve sorulmalıydı. Bir anlamda soruldu da..

/BES/

Kanımızca bu forum, hesap sormanın yanında en az onun kadar önemli bir başka yönden sevindirici olmuştur. O da Havza'da, ilk kez «iş kazaları »konusunda açık tartışmaya gidiliyordu. Sorunun deşilmesi amaçlanıyordu.. Bir ölçüde deşildi de.. İşte tüm bu nedenlerden ötürü. Kasım 1975 Pazar günü Zonguldak'ta yapılan forum, bir dönüm noktasını simgeliyordu.

BİRİNCİ FORUM

Zonguldak'ta çalışan maden mühendislerinin büyük bir bölümünün katıldığı bu forumda, ayrıca, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri ve diğer kitle örgüt temsilcileri de hazır bulundular. Diyebiliriz ki, bu denli ilgi gören bir açık toplantı ilk kez oluşuyordu Zonguldak'ta.

Forumu yöneten Turan DÜNDAR, foruma katılanları, ölen işçiler için bir dakkalık saygı duruşuna davet etti. Daha sonra açış konuşmasını yapan DÜNDAR, foruma katılanların tümünden, özellikle soruna açıklık getirici öneriler getirmelerini istedi. Son grizu patlamasının teknik tartışmasının bu forumda söz konusu olamayacağını ifade eden DÜNDAR, konuşmacıları bu konuda dikkatli olmaya çağırdı. DÜNDAR, bu konuda şunları söyledi; «Amacımız, forumun konusundan da anlaşılacağı gibi «İş Kazalarının Temel Nedenleri ve Alınması Gereken Tedbirler» doğrultusunda tartışmak ve konuya ışık tutucu öneriler geliştirmektir. Son grizu patlaması, yıllardır süregelen kazalardan biridir.. Konumuz hiç bir zaman son grizu patlamasının tartışmasını içermemelidir. Bir anlamda bunu yapamayız da. çünkü, olay yargı organlarına yansımış durumdadır. Bu konuda çok dikkatli olmalıyız...» DÜNDAR, açış konuşmasını yaptıktan sonra Murat TURAN'ı konuşmaya davet etti. Murat TURAN, bu forumu oluşturan tüm üye ve demokratik kuruluş temsilcilerine teşekkür ettikten sonra konuşmasına şöyle başladı;

«Bu forumu düzenlerken iki şeyi amaçlıyorduk: Amaçlarımızdan birincisi, son basın bültenlerimizin eksik bir biçimde kamuoyuna ve sizlere yansımış olmasından Heri gelen yanlış anlaşılmayı gidermek... İkincisi ise, İş kazalarının temel nedenlerini deşmek ve sonra da alınması gereken tedbirler konusunda öneriler geliştirmek- Her ikisini de hep birlikte yapacağız.. Yönetim olarak yanlış eylemlerde bulunmuşsa k, eleştirilerinize her zaman açığız. Varsa bir yanlışlığımız, bu bir anlamda bizim için özeleştiri olacaktır. Ancak şu bir gerçektir ki, bültenlerimizde yazılanların tümü basına yansımamaktadır. Biz son grizu patlamasında ölen İşçiler nedeniyle, kazaya cinayet dedikse, bu dar anlamı ile anlaşılmalıdır. Cinayet sözcüğünün ardında sosyo-ekonomik ve politik nedenler yatmaktadır. İşte bu nedenle konuyla ilgili tüm bültenleri bir araya toplayarak, sizlere ulaştırmış durumdayız. Ben şimdi bu bültenlerin tümünü sizlere okuyacağım.

Yazılı bültenleri okumaya başlayan Murat TURAN, yapılan itirazlar sonucu, okumayı bırakıp, yöneltilen eleştirileri cevaplamak zorunluluğunu duydu. «Bu forumun amacına ulaşması isteniyorsa, karşılıklı tartışmaların suçlayıcı bir tarzda sürüp gitmemesi, kısır döngüden çıkılıp, ana soruna yönelmesi gerekir» biçiminde konuşmasını sürdüren TURAN, foruma katılan tüm üye ve ilgili kuruluş temsilcilerinden, iş kazalarının temel nedenleri ve alınması gereken tedbirler konusunda öneriler geliştirmesini isteyerek konuşmasını noktaladı.

Oturumu yöneten Turan DÜNDAR, söz isteyen üyeleri saptadıktan ve konuşmaların sakin bir tarzda gelişmesi gerekliliğini vurguladıktan sonra söz alan Remzi DEMİR'i kürsüye davet etti.

Remzi DEMİR, konuşmasına iş kazasının tanımını yaparak başladı. Üretim ve İş kazaları konusunda oldukça ayrıntılı istatistik veriler sunan DEMİR, iş kazalarının belli başlı nedenlerine istatistik bir yaklaşımla girdikten sonra alınması gereken tedbirleri sıraladı. (Remzi DEMİR'in konuşması sırasında sunduğu istatistik veriler, tutanaklara eksik girdiğinden ötürü, buraya alamıyoruz. Diğer yandan, eksik olacağı gibi yanlış geçebileceği de düşünülerek, her hangi bir aktarmayı sakıncalı gördük. Bu nedenle Remzi DEMİR'den yapmış olduğu çalışmayı, Madencilik Dergisinde yayınlamak üzere Odamıza göndermesini bekliyoruz.) Remzi DEMİR'in yararlı olan aktarmalarından sonra, kürsüye Fethi KUTLU geldi.

Fethi KUTLU, Türkiye'nin kalbinin Zonguldak'ta attığını ve dün olduğu gibi bu gün de İş kazalarının devam ettiğini belirttikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: «Kaza olabilir.. Bu forumda bu kazaların nasıl önlenebileceği tartışılmalıdır.. Oysa, forum, politik tartışmalara sahne olmaktadır... Bu yanlıştır. Eğer kazaları azaltmak istiyorsak, bilimsel çalışmalar içine girmemiz gerekir. Salt kazalar değil, her çalışmada bilimselliğe önem vermeliyiz.. Aksi halde, mühendislik değil, başçavuşluk yapmış oluruz..» Örneğin üretim ve nakliyat arasında keskin bir uyum sağlanmalıdır...»

Ceza yönetiminin iş kazalarının azaltılması yönünde etkin olamayacağını iddia eden KUTLU, kazaların önlenmesi için şu önerileri getirdi: Kazaların teknik yönden iyice araştırılması, başta teknik elemanlar olmak üzere tüm çalışanları içeren bir eğitim programı, plan çalışmaları ile yeraltı pratik çalışma arasında uyumun sağlanması ve maden mühendislerinin sosyo-ekonomik sorunlarının çözümlenmesi... Oturumu yöneten DÜNDAR, söz sırasının Zonguldak Maden İşçileri Sendikası 2. Başkanı Nizam ettin ÖZ KAN'd a olduğunu belirterek konuşmacıyı kürsüye davet et

Nizamettin ÖZKAN, bu forumu düzenlediği için Oda yöneticilerine teşekkür ettikten sonra konuya şöyle girdi: «Ben konuya genelinde bakmaya çalışacağım. Oda yönetiminin yayınlamış oldukları bildirimler için teşekkür ederim. Bizi eleştirdikleri için de ayrıca teşekkür ederim. Bize yönelttikleri eleştiri, bizden soruna eğitmemizi ister anlamına geldiği için sevindiricidir. Ancak eleştirilerin, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası'na değil, yani örgüt olarak Sendikaya değil, yöneticilere yöneltilmesi gerekirdi..» Kazaların salt işyerinde değil, işçinin 24 saatlik günlük yaşan-

tısı içinde ele alınması gerektiğini ifade eden ÖZKAN, sorunun temelinde sosyo-ekonomik nedenlerin bulunduğunu belirterek konuşmasını sürdürdü.

«Örneğin, işçilerin uyku ve beslenme sorunlarının kazalarla direkt ilişkisi vardı..» diyen ÖZKAN, her işçiye verilen işin çokluğundan, tahkimat sisteminin uygun seçmemesinden, işçi eğitiminin cılız oluşundan, malzeme yetersizliğinden, mekanizasyonun olmayışından, randımanın çok yüksek olduğundan ve yöneticilerin ilgisizliğinden söz ederek gerekli tedbirlerin gün geçmeden alınması gerektiğini ifade etti Maden mühendislerinin de yetiştirme tarzını eleştiren ÖZKAN, İşyerinde sorumlulukların salt tecrübeli mühendisler verilmesi gerektiğini vurgulayarak, maden mühendisleri üzerindeki siyasal baskının sona ermesini istedi. «Biz bu gerçekleri her dönemde ifade ettik. Bundan böyle de edeceğiz..» diyen konuşmacı, foruma katılanlara teşekkür ederek, konuşmasını bitirdi.

Daha sonra söz alan Yakup KESKİN, Oda'nın yayımlanmış olduğu bildirimleri ek atarak belirli eleştiriler sundu: «Oda'nın yayımlanmış olduğu bültenlerde, iş kazalarının nedenleri başlıca üç noktada toplanmaktadır:

Yatırımların kısıtlanması yani gerçekleşmediği, maden mühendisi sayısının yetersizliği ve üretim zorlaması Hazırlıksız olmam nedeniyle, bu üç noktaya kabaca değinerek kişisel görüşlerimi ifade edeceğim. Yatırımlar gerçekleşseydi İş kazaları olmaz mıydı? Ya da yatırımlar gerçekleştiği yıllarda iş kazaları ne olmuştur? Bu soruların karşılığını, Oda bültenlerinde göremiyoruz.. Konunun derinlemesine araştırılması gerekir.. Maden mühendisleri sayısının noksanlığını ifade eden veriler inandırıcı değil.. Bu gün Havza'da kaç maden mühendisi var?. Ve kadro nedir? Ben 100 sayısına inanmıyorum. Kaldı ki tam kadro ile çalışıldığında kazalar ne oranda azalacaktır? Bütün bunlar akıllarda soru olarak belirlemektedir..» Üretim zorlaması konusunda da düşüncelerini ifade eden KESKİN, konuşmasını şöyle sürdürdü: Üretim zorlaması varsa, bunu kendimiz yaratmışızdır. Ya program yapmayı bilmiyoruz, ya da bunu uygulamayı bilmiyoruz. Günlük üretim açığının 1700 ton olduğu ifade ediliyor.. Bu doğrumu? Eğer doğruysa programda bir yanlışlık var demektir. Zorlama, programlanan retimin üstünde bir üretim istemidir. Oysa, bir üretim açığı söz konusudur...»

KESKİN, konuşmasını, yapılan bu toplantının forum yerine brifing olarak nitelendirilmesi gerektiğini vurgulayarak noktaladı.

Oturumu yöneten DÜNDAR, sözü Tahsin KÜMESU'ya verdi.

Tahsin KÜMESU, kazaların azaltılması yolundaki önerileri, nedenleri ile birlikte şöyle aktardı: «Ben emniyet servisleri sorununu çok önemli görmekteyim. Havza'daki emniyet servisi baş mühendisliktir. Bu servisin müdürlük olması gerekir. Taltif ve cezalandırma müdürlük denetiminde olmalıdır. Emniyet nezaretçileri müdürlüğe bağlı olmalıdır.

İkinci olarak tesbit ettiğim nokta; mühendis ve nezaretçilerin yetiştirilmesidir.. Havza'da nezaretçi eksikliği vardır. Nezaretçiler genellikle torpilli elemanlardan oluşmaktadır. Bunun önüne geçilmesi gerekir.. Nezaretçiler, birlikte çalıştıkları İşçilerin arasından çıkmalıdır. Bir anlamda, nezaretçiler işçilerle birlikte aynı köyden obuası gerekir. Bu böyle olursa, kazaların azalabileceği kanısındayım. Üçüncü olarak getireceğim, işçi eğitimi konusunda olacaktır. İşçilerin yoğun bir eğitime tutulması

gerekir. Örneğin eğitim kursu gören işçiler, kurs görmeyenlere oranla daha az kazalanmaktadır. Eğitim gören her işçi işe alınmaktadır. Bu da yanlıştır. Dördüncü olarak getirdiğim öneri; nezaretçi terfilerinde daha ciddi ve sıkı sınavların yapılması şeklinde olacaktır...»

İlgine ve pratik öneriler getiren KÜMESU konuşmasını şöyle sürdürdü: «Grizu püskürmesi dalında, bir grup arkadaş ihtisasiaştırılmalıdır... Çalışılan damarların, özellikleri saptanmalı, çalışma yöntemi bu saptamaya göre düzenlenmelidir. Emniyet servislerinde kazaların teknik olarak eleştirildiği servisler kurulmalı ve çalışmaların ürünleri, arkadaşlara iletilmelidir..» KÜMESU konuşmasını, teknik elemanlar üzerindeki siyasal baskıların kaldırılması gerekliliğini isteyerek, bitirdi.

Daha sonra söz alan Yalçın ÇİLİNGİR, kişisel görüşlerini getirirken, aynı zamanda de forumdaki eleştirileri cevapladı. ÇİLİNGİR konuşmasına şöyle başladı: «Düşüncelerin ve eleştirilerin özgürce dile gelmediği bir ortamda, fikirlerin gelişmeyeceği, giderek doğruların ve gerçeklerin ortaya çıkamayacağı bilinen bir genel doğrudur. Bu nedenle, fikirler ve eleştiriler özgürce yapılmalı, herhangi bir kısıtlamaya uğramama lıdır. Hele gündemde insan hayatı varsa, bu daha çok önem kazanır. İş kazaları konusundaki eleştiriler şiddetli olmalı ve amansızca yürütülmelidir. Çünkü ölen insan... Ölen bizim insanımız.. Bu konuda ilgili tüm kişi ve-kuruluşlar eleştirilmelidir.. Eleştiri yapılmalıdır ki, gerçekler ışığa çıksın. Eğer Oda'da yanlış söylüyorsa, aynı şiddetle eleştirilmelidir. Odamız, iş kazaları gündemde ise, şu ya da bu niteliği gözetmeksizin, ilgili olan kuruluştan, kendini ilgilendirdiği oranda eleştirir. Çözüm, İktidarlarda düğümleiyorsa, iktidar da eleştirilmelidir. Eleştiriden korkmamak gerekir.. Kişisel suçlamalara gidersek kısır döngüye girmiş oluruz ki bu bize bir şey sağlamaz..» Geçmiş ve günün iktidarlarını suçlayan ÇİLİNGİR, iş kazalarının son tahlilde siyasi bir tercihe dayandığı ifade etti ve bundan böyle gelecek iktidarları da uyararak nedenler konusunda düşüncelerini sıraladı: «Kanımca, iş kazalarının belirleyici nedeni, üretim zorlamasıdır. Eğer iş kazalarının azaltılması amaçlanıyorsa, üretimi daha güvenli yani zorlamaya gitmeden sağlamak gerekir. Bu da bir yatırım sorunudur. Elimde, eski Müessese Müdürü Sayın Ahmet BERBEROĞLU'nun bu konudaki verileri var.. Şöyle bir göz attığımızda, ilginç sonuçlara gitmek mümkün..» Konuşmasını, programlanan ve gerçekleşen yatırım miktarlarını vererek sürdüren ÇİLİNGİR, egemen güçlerin yatırımları gerçekleştirmediklerini iddia ederek geçmiş ve günün iktidarlarını bu eylemlerinden ötürü bir kez daha suçladı. ÇİLİNGİR'in bu konuda getirdiği öneri şu oldu:

İşçiler ve mühendisler, üretim ve yatırım planlamasına katılmalıdırlar. Bu öyle bir katılma olmalıdır ki çalışanlar üretecekleri kömürün miktarını kendileri saptamalıdır. Ancak ve ancak bu şekilde üretim zorlamasının önüne geçilebilir..» Konuşmasını iş kazalarının diğer nedenleri üzerinde sürdüren konuşmacı, özetle şunları söyledi:

«Gerekli yatırımların zamanında yapılmaması nedeni ile hazırlıklar, üretimin gerisinde kalmıştır. Bu, gerek kısa ve gerekse uzun dönemli hazırlıklar için böyledir. Bu nedenle, hazırlıklara önem verilmeli, gerekirse, üretim kısa bir dönem için azaltılmalıdır. Makinalaşma sorunu da bir başka nedendir iş kazalarının.

Üretimin yapılış tarzının dışında Havza'da makinalaşmaya gidildiği bir gerçektir. An-

cak hala, ayağa makine sokmuş değiliz.. Bu konuda elimizde çarpıcı veriler var.. Yeraltındaki ölümlü kazaların % 50'sinden fazlası göçüklerden ileri gelmektedir. Eğer makinalaşmaya yönelirsek, öyle sanıyorum ki kazalarda büyük bir düşüş görülecektir. Bu nedenle, araştırma grupları kurulmalı, ayağa girecek makineler yaratılmalıdır..]»

Maden mühendis sayısının da azlığını vurgulayan ÇİÜNGİR'in bu konuda getirdiği öneriler şöyle oldu: Maden hühendisi sayısı arttırılmalı, sekiz saatlik sorumluluk esas alınmalı, siyasal baskılara son verilmeli, bugüne dek bu nedenle Havza dışına itelenen mühendislere, çalışma olanağı verilmeli ve mühendislerin sosyo-ekonomik sorunları çözümlenmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği için yapılan eğitim yatırımlarının azlığını da ifade eden ÇİLİNGİR, bu konuda doğru ve tutarlı planlamaların yapılmasını isteyerek, eğitim harcamalarının artması gerekliliğini belirtti. Pirim sistemine de değinen konuşmacı, bu sisteme özellikle iş emniyetine ilişkin bir etkenin girmesi gerekliliğini vurguladı. «Ayrıca sekiz saati aşan çalışmaların halledilmesi, işçilerin beslenme sorunlarının çözümlenmesi, malzeme eksikliğinin giderilmesi, metan drenajının yaygınlaştırılması gibi sorunların varlığı da bir gerçektir.» diyen ÇİLİNGİR sözlerini şöyle noktalandı: «Tüm bu sosyo-ekonomik ve politik nedenlerden ötürü, kazaların sorumlularını işçilerin, nezaretçilerin ve mühendislerin arasında aramak yanlıştır. Kazaların teknik bir takım nedenleri olabilir. Ama bu kazalar, eğer daha derin sosyo-ekonomik ve politik nedenlere dayanıyorsa —ki öyle olduğunu yukarıda anlatmaya çalıştım— sorunu salt teknik düzeyde irdelemek, kısır döngüye girilmesi anlamına gelir. İşte bu nedenlerden ötürü bir kez daha vurguluyorum ki iş kazalarının biricik sorumluları geçmiş ve günümüz İktidarlarıdır.»

Oturumu yöneten DÜNDAR, İhsan CENGİZ'i konuşmaya davet etti. İhsan CENGİZ, bu forumun bir olup bittiye getirildiğini belirterek konuşmasına başladı ve konuşmasını şöyle sürdürdü: «Bu foruma ilişkin davetiyeler elimize geç gelmiş bulunmaktadır. Hazırlıklı değiliz.. Bu imkan bize verilmedi.. Ben şahsen, partizanlığın madencilik hayatından kaldırılması taraftarıyım.. Bunun için yıllardan beri çalışırım. Maalesef bu konuda bir gelişme göremiyorum. Aksine hızlanarak devam etmektedir bu hastalık. Mesela Odamız, bu konuda partizanca davranıyor. Sözde kaldırmağa yöneliyormuş gibi davranıp, diğer taraftan bir ideoloji doğrultusunda hareket ediyor.» Genel düzeyde yaptığı bu konuşmadan sonra CENGİZ'in kazalara ilişkin görüşleri şöyle oldu: «Kazaların sorumlularını işçilerin, nezaretçilerin ve mühendislerin arasında aramıyalım deniyor. Bu ne biçim bir düşüncedir? Eğer işçiler, nezaretçiler ve mühendisler gereğince çalışmıyor ve tertibat almıyorlarsa, doğan kazaları nasıl başka tarafa yükleriz. Sorumluyu kendi içimizden aramayıp ta nerede arayalım? Oda bize bunu söylemekle bizleri nereye götürmek istiyor? Yoksa kendi ideolojisine mi çekmek istiyor? Onun için diyorum ki; mesleğimiz dışında hiç bir yan kuruluşlara hizmet etmemeliyiz. Maden mühendislerinin kazaları önleyici

yönde büyük rolleri vardır. Bunu inkar edebilir miyiz?» diyen CENGİZ, cinayet sözcüğü üzerinde durarak bu konuda da şöyle konuştu:

«Bütün bu nedenlerden ötürü, diyorum ki; Oda bizi son bülteniyle cinayette suçlamıştır. Benim örgütüm olan Oda beni nasıl cinayet işlemekle suçlar? Hiç kimse bu kelimeyi kullanamaz!..» CENGİZ konuşmasını şöyle sürdürdü: «Yatırımlar düşük deniyor. Ama yatırımlar düşük diye kazaların arttığını söyleyemeyiz. Çünkü üretimin olduğu her yerde mutlaka kaza olur. Bunun için, emniyetsiz durumlar varsa, bunlar ortadan kaldırılır. Eğitim ve bilinçlenme bu konuda en önemli faktördür.» diyen CENGİZ, İşçilerin ve mühendislerin eğitilmeleri gerektiğini ikide ettikten sonra öneri olarak, maden mühendislerinin bir dayanışma içinde olmaları ve birbirlerini sevmelerinin şart olduğunu belirtti. «Bir de maden mühendislerinin azlığından söz ediyor. Doğrudur. Kimse az değildir diyemez. Ama şu bir gerçektir ki, maden mühendisi sayısı geçmişe oranla fazladır. Eğer sayıyı arttırmak istiyorsak teşvik edici bir takım şartlar getirilmelidir.» şeklinde devam eden CENGİZ, Zonguldak'ta çalışan maden mühendislerinin çalışma şartları açısından hiç bir bölgedeki maden mühendisleri ile kıyaslanmıyacağını belirtti ve Havza'da çalışan maden mühendislerini fedakarlıkla nfteliyerek konuşmasını bitirdi.

Konuşma sırası, Zonguldak Belediye Başkanı ve aynı zamanda bir maden mühendisi olan Hüseyin ÖZTEK'te idi. DÜNDAR, ÖZTEK'i kürsüye davet etti, ÖZTEK, bu toplantının düzenleyicilerine teşekkür ettikten sonra konuya şöyle girdi: «Halktan, toplumdan ve kuruluşlardan ayrı, birtakım çalışmalarla bugüne dek geldik. Bu kopukluk, bugün nispeten giderilmiş bulunmaktadır. Şu bir gerçektir ki, Havza'da otoprite ve disiplin bulunmamaktadır. Söylemek istediğim disiplin; sevgiye, saygıya, anlayışa, eğitime ve kişilere bağlı olanıdır. Bunun bir an önce oluşmasına çalışmak gerekir.» diyen ÖZTEK'in kazalara ilişkin yaklaşımı şöyle oldu: «Yatırımların gerçekleşmediği iddia ediliyor. Eğer bu doğruysa, ben yatırımların gerçekleşmesi halinde kazaların da azalabileceğine inanırım. Bunun için sendika ve ilgili kurumlar soruna ağırlığını koyarlarsa sorunların halledilebileceği kanısındayım. Örneğin makinalaşma sorunu çözümlenebilir. Ama bunun için tüm toplumun, yani sendikanın, ilgili tüm kuruluşların ve basının ağırlığını ortaya koyması gerekir.» diyerek çözüm yolu için ilginç öneriler geliştiren ÖZTEK, konuşmasını şöyle sürdürdü: «6309 sayılı Maden Kanununun çıkarılması sırasında, çok çalışmış ve bu görevi yapmış kişilerdenim. Oysa Havza'da İnsan sorunu üzerinde hiç durmadık. Psikolojik ve biyolojik etkiler araştırılmıyor. Bunun için bilimsel çalışmalara girmemiz gerekir. Eğitim sorununa büyük önem verilmelidir. Ancak Havza'ya ilişkin tüm bu sorunların Türkiye'nin genel sorunlarından soyut olarak düşünülemediği ortadadır. Bir anlamda, sorunu bütünlüğü içinde incelememiz gerekir.» ÖZTEK, Havza'da kazaların yoğun olarak iyice incelenmesi gerektiğini de vurguladıktan sonra, konuşmasını şu sözlerle noktaladı: «Madem ki üretim ve yatırım programlarının bizlerce yapıldığı iddia ediliyor, o zaman, daha dikkatli olmamız gerekir. Örneğin, İstihdam sorununa baktığımızda Havza'da 10.000 işçinin fazla olduğunu görürüz. Yani gizli bir işsizlik mevcut. Bu sorunu çözmemiş gerekir. Yasalardaki aksaklık ve eksiklikler v.b gibi sorunlar halen gündemde. Hep beraber eğilelim ve bu kazaları azaltıcı çabalar içine girelim. Bu forum, bu nedenle çok Önemlidir.»

/ONBİR/

Daha sonra kürsüye gelen sendika Yetkililerimi" maden mühendisi Kemal YILDIRIM, forumu düzenleyenleri kutladıktan sonra konuşmasında, şöyle sürdürdü: «Biz maden mühendisleri olarak, İş kazalarından ötürü kendimizi sorumlu görmeliyiz. Araştırmalara yönelmeli, bilimsel açıdan güçlü olmalıyız. Kazalar konusunda yapılan araştırmalar, yetkililere en etkin şekilde yapılmalıdır. Meslektaşlar arası kopukluk giderilmeli bir dayanışma içine girmeliyiz. Aynı zamanda, zaman etüdü, iş değerlendirilmesi ve iş analizinin tutarlı bir biçimde yapılmaması bir etkenidir kazaların fazlalığında. Sendika olarak bu sorunu getirdik gündeme. Ancak yapılmadı. Odanın bu konuda Sendikaya yardımcı olmasını diliyoruz.» diyen YILDIRIM. Beden Kabiliyeti Talimatnamesi üzerindeki düşüncelerini geliştirdikten sonra; «İş programlarına iştirak etmek hususunda tartışmalar yapılmalı, bu çalışmalarda mutlaka görev alınmalıdır.» dedi. Randımanlar üzerinde de belirli yaklaşımlarda bulunan YILDIRIM, çeşitli nizamname, talimatname ve yasaların hazırlanmasında Odanın pasif kalmaması gerektiğini vurguladıktan sonra sözlerini şöyle noktaladı: «Biz sendika olarak. Odanın emniyet hususunda tartışmalar yapılmalı, bu çalışmalarda mutlaka görev alınmalıdır.» dedi. Randımanlar üzerinde de belirli yaklaşımlarda bulunan YILDIRIM, çeşitli nizamname, talimatname ve yasaların hazırlanmasında Odanın pasif kalmaması gerektiğini vurguladıktan sonra sözlerini şöyle noktaladı: «Biz sendika olarak. Odanın emniyet hususunda özellikle İş kazalarının azaltılması doğrultusunda yapacağı tüm çalışmalarda destek oluruz.»

DÜNDAR, konuşma sırasının Kamil AYRAL'da olduğunu belirtti ve konuşmacıyı kürsüye davet etti. Kamil AYRAL, konuşmasına, eğitimi-önemini vurgulayarak girdi ve yapılacak eğitimin teorik olmadan çok pratik olması gerektiğini belirterek; «İşçilere eğitimin ocaklarda gördürülmesi gerekir.» diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: «Planlamalar, en ince ayrıntısına kadar incelenmelidir. Bu inceleme sadece üretim açısından değil tüm faaliyetler açısından olmalıdır. Bunun içinde de araştırmaya yönelik çalışmaların yapılması gerekir.» AYRAL, Havza'daki sorunları şöyle sıraladı: «Tecrübeli mühendisler kızağa alınmaktadır. Bölgeler arasında uyum yoktur. Müessese olarak üniversitelerle ilişkimiz kopuk. Mekanizasyonu salt nakliyatla görüyoruz. Oysa yeni teknik gelişmelerin kendi şartlarımıza göre uyarlanması yapılabilir.. Ayrıca, tabakaların karakteristiklerini ortaya çıkaracak servislerimiz bulunmamaktadır Koruyucu malzemelerde bir eksiklik vardır..» diye konuşmasını sürdüren AYRAL, ilginç önerilerle konuşmasını noktaladı.

Oturumu yöneten Turan DÜNDAR, toplantının dört saatten beri devam ettiğini belirterek, foruma katılan arkadaşların uygun görmesi halinde, toplantıyı bu noktada keseceğini ifade etti.. DÜNDAR, şöyle söyledi: «Ankara'dan gelen Oda yöneticileri arkadaşlar, yarın İşlerinin başlarında olacaklar. Eğer izin verirseniz bu toplantıyı burada keselim.. Özellikle söz sırası bulunan arkadaşlardan Özür diliyorum bu konuda.. Onbeş gün sonra tekrar toplanacağız.. Bu arkadaşların söz hakkı saklı kalacaktır... Toplantıya katıldığınız için hepinize teşekkür ederim.» Böylece toplantı bu noktada kesildi.

İKİNCİ FORUMA GİDERKEN

Kanımızca yapılan bu ilk forum amacına ulaşmıştı bir anlamda.. İş kazaları Zonguldak tarihinde İlk kez açık tartışmaya getirilmişti..

Ankara'ya dönen Oda yöneticileri, hemen kısa süreli bir çalışmaya girişerek, kazaların önlenmesi doğrultusunda Öneriler geliştirdiler. Bu kısa süreli toparlayıcı çalışma, «Birlik Haberlerinin 27. sayısında yayınlandı. Oda ilk kez belirgin bir sorun için öneriler getirmekteydi. Çünkü, bu sorunun, yani kazaların diğer sorunlardan ayırdedici bir Önemli özelliği vardı: İnsanhayatı söz konusuydu... Şöyle deniyordu bunun için yazıda: «Getireceğimiz önerilere, eskiden olduğu gibi yine sağır kalınacağını biliyoruz.. Biliyoruz ama, tarihsel sorumluluğumuz, bizleri bir kez daha uyandı bulunmayı zorunlu kılıyor.. Çünkü ölen, insan.. Ölen, bizim insanımız...»

Bir yandan bu çalışmalar sürdürülürken, 20.11.1975 günü Zonguldak, Kozlu Bölgesi'nde bir kaza daha oldu... Grizu püskürmesiydi bu.. İki İşçinin ölümü ve ikisinin de yaralanmasıyla sonuçlanmıştı... Oda Yönetim Kurulu, konuyu görüşmek üzere toplandı. Bu toplantıda, kazaya ilişkin bir bildirin yayımlanmasına karar verildi.. Yayınlanan bildiri aynen şöyleydi:

4Geçmiş ve günümüz iktidarlarını suçlayarak ve geleceğin iktidarlarını uyararak diyoruz ki; iş kazalarının biricik suçluları sizlerdir, sizlersiniz ve aynı tavrı sürdürdüğünüz sürece, sizler olacaksınız. Uyanlarımıza ve önerilerimize sağır kalırsanız eğer, tarih bir gün mutlaka sizleri yargılayacaktır.

Yetkili ve yetkisiz, tüm demokratik kuruluşlara, işçilere, köylülere, memurlara ve teknik elemanlara, kısacası, tüm halkımıza diyoruz ki; Zonguldak'taki kazalarına sağır kalırsanız... Daha fazla insanımızın ölmemesi için, gelin hep birlikte soruna eğilelim.

Odamız, iş kazalarının en aza indirilmesi yönünde, başlatılacak mücadeleye, tüm olanakları ile katılmaya hazırdır.

Bu genel bir çağrıydı. Tüm halka yapılan çağrıydı... Kısacası, seferberliğe çağrıydı.. Oda Yönetim Kurulu ayrıca, daha önce kararlaştırıldığı üzere, 23.11.1975 Pazar günü Zonguldak'a giderek İkinci forumu oluşturmaya karar verdi. Aslında bu foruma ilişkin çalışmalar devam etmekteydi. Gerekli hazırlıklar tamamlandıktan sonra 22,11.1975te Zonguldak'a gidildi. Ve 23.11.1975 Pazar günü saat 10.30'da toplantı başladı.

/ONÜÇ/

İKİNCİ FORUM

Toplantıyı yine Turan DÜNDAR yönetiyordu. DÜNDAR, geçen toplantıyı özetleyerek konuya girdi ve kazaların önlenmesi yönünde kısa değerlendirmelerde bulunduğu sonra geçen toplantıda söz alan arkadaşların adlarını okudu. O an orada bulunmadıkları nedeniyle söz Mehmet DÜNDAR'a verildi. Mehmet DÜNDAR şöyle konuştu: «İş kazalarını tümüyle önlemek olanaksızdır. Kısaca tanımlamak gerekirse iş kazası, beklenmedik ve arzu edilmeyen bir olaydır... Yaralanma ya da ölüm olsun olmasın yine de kaza olarak nitelenmek gerekir olay...» Mehmet DÜNDAR, kazaların azaltılması yönlü çalışmalarını şöyle özetledi: «Meydana gelen kazalar, teker teker incelenmelidir. Tartışılmalıdır.. Nedenler saptanmalıdır... Bunun için. Bölgelerde kazaların kritikleri yapılmalıdır...Ayrıca Merkez Emniyet'te toplantılar düzenlenmelidir... Böylelikle kaza tekrarı oranlarının azalabileceğini söyleyebilirim.. Kanımca, kazaların azaltılmasında en önemli etken eğitim sorunudur. Eğitim için ise istatistik) verileri değerlendirmek gerekir...İstatistiklerden alınacak sonuçlar, iş güvenliği konusunda rehber olmalıdır...

Eğitim programları hazırlanırken, emniyet servislerinin bilgi ve görüşleri mutlak surette alınmalıdır.. İş güvenliği konusunda en etkili eğitim, iş yerinde olur... Bunun için; iş yerlerine İkaz levhaları aşılmalı, hazırlanan talimatname hükümleri İşçilere kesinlikle öğretilmeli, kazalar filimlerle değerlendirilmeli, eğitim radyosunda, kazaların önleyici programlara geniş yer verilmeli ve intibak kursu süresi uzatılarak, sınavlar sıkı ve ciddi yapılmalıdır...» Pratik ve ilginç Öneriler geliştiren Mehmet DÜNDAR, kazalara İlişkin değişik İstatistik! veriler sunarak konuşmasını şöyle sürdürdü: «Yapılan değerlendirmelere göre, Kozlu Bölgesi'nde kazaların % 55.3'ü göçüklerden Heri gelmiştir. Bu göçüklerin % 24.2'si ise ayaklarda olmuş... Göçükleri azaltabilmek için, kanımca Bölgelerde eğitim ayakları oluşturulmalıdır. Örneğin kazmacı ve domuzdamcı olacaklar bu eğitim ayaklarından yetiştirilmelidirler... Nezaretçi olacak kişiler tee, kazmacı ve domuzdamcılar arasından seçilmelidirler... Ayrıca, ayak boylan olanaklar ölçüsünde kısa tutulması gerekir.. Yine olanakların elverdiği ölçüde, aynı damarların aynı ocaklarca çalışmasına özen gösterilmelidir.» Mehmet DÜNDAR, oldukça yararlı bu önerilerinden sonra, kazalarda 2. sıranın nakliyatta görüldüğünü vurguladı ve nakliyat nezaretçilerinin oldukça İyi yetiştirilmeleri gerekliliğini İşaret etti. Bu konuda Mehmet DÜNDAR şunları söyledi: Nakliyat elemanlarının çok sıkı bir eğitimden geçmesi gerekir... Ayrıca, nizamname hükümleri küçük kitapçıklar halinde basılarak, motorcu, kancacı, saccı ve vlnççilere dağıtılmaktadır.» Araştırma merkezlerinin de vakit yitirilmeden kurulması zorunluluğunu İfade eden Mehmet DÜNDAR, gaz analiz laboratuvarlarının da önemine değinerek konuşmasını şöyle noktalandı:"

«Bütün bu işlerin yapılması, İş güvenliği servislerinin etkin çalışmasına bağlıdır... Bu servisler, fazla miktarda elemanlarla takviye edilmelidir... Özellikle tecrübeli ele-

manların bu servislerde çalışması şarttır...»

Oturumu yöneten Turan DÜNDAR, Mehmet DÜNDAR'a teşekkür ettikten sonra, sözü Sabir KARAÇELEBİ'ye verdi. KARAÇELEBİ, konuşmasına şöyle başladı: «Ben bu forumun amacını anlayamadım... Bir taraftan kazaların suçluları olarak geçmiş ve günün iktidarları gösterilirken öte yandan MC iktidarı boy hedefi alınıyor... Bu bir çelişkidir... Oda, bizleri MC iktidarına karşı kıskırtmaktadır... Ayrıca savcılığın el koyduğu bir olayda beyanlarda bulunmak, yanıltır...» (Konuşmanın bu noktasında, oturum Başkanı DÜNDAR araya girerek, konuşmacıyı politik yaklaşımlardan kaçınmasını, kazalara ilişkin görüşlerini ifade etmesini istedi... Karşılıklı tartışmalardan sonra KARAÇELEBİ'ye sınırsız konuşma olanağı verildi.) KARAÇELEBİ konuşmasını şöyle sürdürdü: «Yatırımlar gerçekleşmediğinden kazaların arttığı ifade ediliyor... Bu iddia asılsızdır... Öte yandan mekanizasyona gidildiğinde kazalar azalıyor deniliyor... Bu iddiayı da kabul etmiyorum. Bunun tersi doğrudur... Yani mekanizasyon arttıkça kazalar da artar... Hem mekanizasyon sorunu E.K.İ.'ni aşan bir sorundur... 30 maden mühendisinin işten alındığı da yanıltır...» KARAÇELEBİ, Havza'ya gelen maden direklerinin de denilenin aksine çok nitelikli olduğunu belirterek şöyle devam etti: «Maden ocaklarında- İş kazalarının kaçınılmazlık oranı % 2'den büyüktür. Bu nedenle dış ülkelere ilişkin İş kazaları istatistiklerinin yayınlanarak, misal gösterilmesine karşıyım... Bizim çalışma koşulları, dış ülkelerin çalışma koşullarına uymaz...» E.K.İ.'ne hücum ederek, hesap sormanın yanlış olacağını ifade eden KARAÇELEBİ, bu konuda şöyle konuştu: «E.K.J.'nden hesap soranlar, E.K.İ.'ne karşı gerekli görevlerini yerine getirmişler midir? Kanımca E.K.İ. bir devdir... İktidarlar, E.K.İ.'ne yardım ettiler mi ki, E.K.İ. eleştiriliyor... Bana göre, Havza'da emniyet konusunda yapılan çabalar, ülkemizin hiç bir maden işletmesinde görülmez... Aslında E.K.İ.'ne yöneltilecek suçlamalar, İmar-İskan, Sağlık, Bayındırlık gibi bakanlıklara yapılmalıdır... Örneğin S.S.K. görevini yapıyor mu?» Daha sonra, toz konusunda düşüncelerini aktaran KARAÇELEBİ, kazalarla ödenecek tazminatlar arasındaki ilişkiyi şöyle dile getirdi: «Her kazanın bir bedeli vardır... Belli bir yere kadar kazalarla mücadele edilir... Yatırım yapılır... Ancak öyle bir noktaya gelinir ki, kazaları önlemek için yapılacak yatırımlar, kazalardan ötürü verilecek tazminatları aşar... Bu durumda, tazminat ödenmesi doğrudur... Yani kazaları önleme yolunda yatırımlara gidilmez, artık...» Koruyucu malzemelere de değinen KARAÇELEBİ, bu malzemelerin standartlaştırılması gereğini belirtti ve konuşmasını şöyle noktaladı: «E.K.İ. hedef tutulmamalıdır... Oda, İş kazaları konusunda Ankara'da fikir yürüteceğine, madencilüğimizin sorunları ile ilgilensin... Bunu yapsaydı, Oda'yı takdir ederdim... Örneğin yasa çalışmalarında etkin olsaydı eğer Oda, sevinirdim... Oda Başkanımızın kazalar konusunda kanaat belirtmesi doğru değildir... Salt kendisine oy verenleri düşünmemelidir... Oda, hiçbir siyasal kuruluşu karşısına almamalıdır...»

Oturum başkanı DÜNDAR, sözü Ali DEMİREL'e verdi. DEMİREL, forumu oluşturan kuruluş ve kişilere teşekkür ettikten sonra, konuya şöyle girdi: Eğitim İş kazaları konusunda en önemli faktördür... Eğitimsiz hiç bir adım atılmaz... Bunu biliyoruz... Bu nedenle önce eğitimi ele almalıyız... Bildiğiniz gibi eğitim okuldan başlar... Maden mühendisi arkadaşlar teorik eğitim açısından yeterli görülseler bile, pratik eğil-

tüm açısından yetersizdirler... Bana sorarsanız bu eğitim, Müessese Müdüründen, yeni işe giren işçiyi içine alacak tarzda geniş kapsamlı tutulmalıdır... Biz İnsangücü Eğitim Merkezi olarak, sizlerin yardımlarınızı ve İlginizi her zaman beklemekteyiz... Bizlere yardımcı olmazsanız eğitim sorununu çözümleyenleyiz... Gerçektende görevlerimizi gereğince yapamıyoruz... Geçmişte yoğun girişimlerim oldu bu konuda... Örneğin yetkililerden eğitim ayaklarının oluşturulmasını istedim... Bu ayaklarda kazmacı yetiştirecektim... Olmadı... Gerçekleşmedi... Yetkili arkadaşlar buna olanak sağlamadılar...»

DEMİREL, eğitim radyosunun bu konuda tüm arkadaşlara açık olduğunu belirttikten sonra nezaretçi sorunu konusunda da şunları söyledi: «Nezaretçi olacakların sadece kazmacı ve domuzdamcılardan seçilmesine karşıyım... Her iş kolundan nezaretçi adayı olabilir... Ben sizlerin seçip gönderdiğiniz işçileri kursa tabi tutuyorum... Bunun dışında ayrı bir işleme gitmiyorum...» Psiko-teknik laboratuvarın da gereğince inandığını belirten DEMİREL, dört yıldan beri bu işin kovalanmış olmasına rağmen sonuç alınmadığını ifade ederek sözlerini şöyle bitirdi: «Bu forumda eğitime ilişkin geliştirilen Önerilerin tümünü gerçekleştirmeye hazırız... Olanaklarımız yeterlidir... Yeterki gerekli çabayı gösterelim...»

AK DEMİRELİ Yakup KESKİN izledi... Yakup KESKİN, düzenlenen bu toplantıların ayrı ayrı konuları ele almasının daha doğru ve yararlı olacağını belirttikten sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: «Ben geçen toplantıdan sonra, Oda yöneticilerince getirilen İddiaların doğru olup olmadığını saptamak için kısa süreli bir çalışmaya yöneldim. Oda'nın yayınlamış olduğu bültenlerdeki İddiaların basında Havza'da yeterli maden mühendisinin bulunmadığı yolundaydı. Bu konuda yaptığım araştırmanın sonuçları şöyle oldu:

27.10.1975 Tarihi İtibariyle Havza'da İstihdam Durumu:

Bölge	Çalışan İşçi Sayısı	Nizamnamece göre çalışması gereken maden mühendis sayısı	Fiili çalışan maden müh. sayısı	Fark +
Karadon	8601	29	30	1
Üzülmez	5395	18	29	11
Kozlu	4607	16	25	9
Armutçuk	2929	10	14	4
Amasra	884	3	4	1
TOPLAM	22562	76	102	26

(Verilerde, hatalar olabilir... Şimdiden Özür dileriz...)

Bu verilere göre, maden mühendisi eksikliğinden değil fazlalığından söz etmek daha doğru olacaktır. Ancak bu hesaplar yasaya göre yapılmıştır... Yalnız çalışan

/ONALTI/

her 300 işçiye bir maden mühendisi» esasına göre yapılan hesaplamadır... Eğer aynı esasa göre hesaplamayı sürdürürsek, o tarihten bu güne dek 20 maden mühendisi arkadaşın askerden dönerek işe başladığı da dikkate alınır, bu gün Havza'da 46 maden mühendisinin fazladan istihdam edildiği ortaya çıkar... Ancak, bu tarz bir tesbit yanıltıcıdır ve yanıltır kanımca... İstihdam edilmesi gereken maden, mühendisi sayısının saptanması, yasaya göre yapılmamalıdır... Yerel koşullar göz önüne tutularak, ocakların dağıtımı dikkate alınarak hesaplama yapılmalıdır... Bu özelliklere göre Havza'da bir kadro şeması oluşturulmuştur.. Bu işlem doğrudur... İşte bu kadro şemasına göre, hesaplama yaptığımızda gerçekte maden mühendisi sayısında bir noksanlık söz konusudur... Doğrudur... Bu nedenle Oda'nın yasalara göre getirdiği hesaplama yöntemi yanlış, ancak maden mühendisi eksikliği doğrudur..»

İlginç ve doğru yaklaşımlarda bulunan KESKİN, Havza'da yeterli maden mühendisi istihdam etmek için sosyo-ekonomik tedbirlerin alınması gerekliliğini belirttiikten sonra, bu konuda şunları önerdi: «Maden mühendislerinin ücret sorunu, kesinkes çözümlenmelidir... Vergi muafiyeti konmalıdır... Vardiye mühendisliğine gidilmelidir... Ayrıca, mühendis ile nezaret kademesi arasında bir ara kademe oluşturulmalıdır, teknisyenler yetiştirilmelidir...» Daha sonra iş kazalarının yatırımlarla olan ilişkilerine değinen KESKİN, 1975 yılı yatırım miktarını dağılımları ile birlikte verdikten sonra şunları söyledi: «Görüldüğü gibi (Eksik ve yanlış aktarmalara neden olacağı için, tutanaklardaki değerleri buraya alamıyoruz. Özür dileriz.) 1975 yatırımında bir kısıtlamaya gidilmemiştir. Bu nedenle, Cda'nın yatırımlara ilişkin getirdiği eleştirisi doğru değildir... Eğer saptanan yatırım miktarı azsa, bunu biz saptadık... Bilindiği gibi, yatırımlar. Bölgelerden gelen raporlara göre saptanmaktadır...» KESKİN, konuşmasını şöyle noktalandı: «İş kazalarının en alt seviyeye indirilmesi için, bilinçli olmak, maden mühendisi sayısını arttırmak, ve soruna daha ciddi eğilmek gerekir...»

Oturum başkanı DÜNDAR, sözü Yalçın ÇİLİNGİR'e verdi. ÇİLİNGİR geçen toplantıda olduğu gibi eleştirinin yararına değinerek, ana konuya döndü ve konuşmasını şöyle sürdürdü: «Herhangi bir sorunda, bir çok nedenler bulunabilir... Ancak bu nedenlerden bazılarının diğerlerinden ayırdedici bir farklılığı vardır... Belirleyici olmaları açısından diğerlerinden ayrılır... İş kazaları sorununda da, birçok neden sıralanabilir... Ancak, geçen toplantıda da belirttiğim gibi, bu nedenlerden bir ikisi çok önemlidir ve belirleyicidir... Örneğin benden önce konuşan arkadaşlar, eğitim nedeni üzerinde durarak iş kazaları üzerindeki önemine değindiler...

Eğitim gerçekten de önemlidir, diyen ÇİLİNGİR, İstanbul-Ankara yolundaki yoğun trafik kazalarını örnekleyerek, eğitimin önemli olduğunu ancak iş kazalarında belirleyici bir etkenliğe sahip olmadığını belirtti ve yatırımlara ilişkin görüşlerine geçti. «Sayın Yakup KESKİN, 1975 yatırımlarında bir kısıtlamanın olmadığını belirtti. Doğrudur bu.. Ancak şu bir gerçektir ki, yatırımların üretime yansımaları anında olmaz. Hele madencilik sanayiinde, gerçekleştirilen yatırımların üretime yansımaları 5-10 yıl arasındadır... Geçen toplantıda ben 10 yıllık planlanan ve gerçekleşen yatırım değerlerini vermiştim. O değerler, gerçekleşme oranının hangi düzeyde olduğunu vur-

gulamaktaydı...» ÇİLİNGİR, yatırımlar sorununun bir siyasal tercih sorunu olduğunu vurgulayarak konuşmasını şöyle sürdürdü: «Bırakın yatırım planlamasını üretim planlamasının bile Havza'da saptanmadığım rahatlıkta söyleyebiliriz... İddia ediyorum: EKİ ve TKİ Müessese Müdür ve Genel Müdürleri'nin dahi, bu planlamalarda etkinlikleri yoktur.. Bu nedenle tabandaki mühendislerin, planlamalara katıldığını İddia etmek yanlıştır... «Üretim zorlamasına ilişkin düşüncelerini de tekrarlayan ÇİLİNGİR, Birlik Haberleri'nin 27. sayısında yayımlanan ve göçüklerdeki ölü sayısı ile kazmacı randımanları arasındaki ilişkiyi sergileyen grafiğe atfen şöyle konuştu: «Kazmacı randımanlarının arttığı yıllar, ölümlü iş kazaları da artmıştır... Salt bu olgu bile üretimdeki zorlamayı kanıtlamaktadır» (ÇİLİNGİR konuşmasını sürdürürken, bu noktada belirli eleştiriler yöneltildi. Karşılıklı tartışmalardan sonra, konuşmacı kaldığı yerden devam etti). «Büyük hazırlıkların üretimin gerisinde kaldığı bir gerçektir... Mekanizasyon bir sorun olarak ortadadır... Havza'da yeterli miktarda maden mühendisi bulunmamaktadır... Ve mühendisler üzerinde siyasal baskılar devam etmektedir.. Şu ya da bu siyasal görüşünden ötürü hiçbir maden mühendisi yerinden edilmemelidir... Prim sistemi tekrar gözden geçirilmelidir. Sekiz saati aşan çalışmalara kesinlikle son verilmelidir.. Metan drenajı uygulaması zaman yitirilmeden tüm Havza'ya yaygınlaştırılmalıdır...» diye tüm sorunlara değinen ÇİLİNGİR, son olarak tekrar yatırımlar sorununa dönerek bu konuda şunları söyledi: «Siyasal iktidarların gereken yatırımları sağlamadıklarına en yeni örnek, önümüzdedir... 1976 yılı programı çalışmaları esnasında, DPT, TKİ Kurumu'ndan 800 milyonluk bir kısıntıya gitmesini İstemiştir... İşte somut bir örnek...» ÇİLİNGİR, dinleyicilere teşekkür ettikten sonra kürsüden ayrıldı.

Oturum başkanı DÜNDAR, sözü Belediye Başkanı Hüseyin ÖZTEK'e verdi. ÖZTEK, forumun daha bir bilimsel düzeyde gelişmesi gerekliliğine değinerek konuşmasına başladı. Sorunların ancak ve ancak insanları sevmekle çözümlenebileceğini ifade eden ÖZTEK, geçen oturumda ileri sürdüğü düşüncelerini tekrarlayarak konuşmasını şöyle sürdürdü. «Ben EKİ'nin istemiş olduğu yatırımları alamadığına inanıyorum. Eğitimin çok önemli olduğunu da kabul ediyorum. Salt işyerinde değil, eğitimin insanoğlunun tüm yaşamı için önemli olduğunu unutmamalıyım...» Teknik çözümlere de giren ÖZTEK, bu konu da ilginç aktarmalar da bulundu: «Acılık da martındaki kazalar, son günlerde artık acı verir olmuştur. Zaman yitirilmeden acılık damarının karakteristiği çıkarılmalıdır...» dedive konuşmasını noktaladı.

Daha sonra söz alan Abdullah AKSU'nun çok kısa olan konuşması şöyle oldu: «Bu oturumda çok ilginç bir fikir ileri sürüldü. Hiç bir zaman kabul edemeyeceğimiz fikir şuydu: Kazaları önlemek için yapılacak yatırımlar, kazalardan Ötürü verilecek yatırımları aştığı an artık yatırımlara gidilmez... Doğrusu, ben bu tür bir düşüncenin nasıl ifade edildiğini anlayamadım... İnsan yaşamına değer verilmeyişinin somut ifadesinden başka bir şey değildir bu düşünce...»

Abdullah AKSU'dan sonra, konuşma sırası İhsan CENGİZ'deydi. İhsan CENGİZ, geçen toplantıda yaptığı konuşmanın bir ölçüde tekrarını sunarak şöyle konuştu: «Bu toplantı, siyasal amaçla düzenlenmiştir... Oysa, maden mühendisliği mesleğine siyasetin girmemesi gerekir... Maden mühendislerini temsil eden kuruluşlar, bir şeyi tam öğrenmeden, kamuoyuna açıklamalarda bulunmamalıdır... Oda tam bu

nun tersini yapmaktadır... Bu yanlıştır... Ben Oda'nın esas amacını biliyorum: Bizleri kendi ideolojisine çekmek istiyor... Kimsenin hakkı yoktur buna..» diyen CENGİZ, eğitim sorununa değinerek şunları söyledi: «Maden mühendisleri fedakarlıklara katlanarak, işçiler İşyerlerinde eğitmelidirler...» Su altı çalışmalarının da pek Öyle sakıncalı olmadığını tddla eden CENGİZ, maden mühendislerinin sosyo-ekonomik sorunlarına da değinerek, söz konusu sorunların kesinlikle çözümlenmesi gerekliliğini savundu. CENGİZ daha sonra çeşitli sorunları kısa kısa dile getirdi ve konuşmasını şöyle noktaladı: «Bu toplantıda geliştirilen öneriler, tüm üyelere ve İlgililere aktarılması gerekmektedir... Bölgelerarası kültür alışverişi İlerletilmelidir...» ikinci kez söz alan AH DEMİREL kısaca şunları söyledi. «Forumlar, istenilen neticeye ulaşamamıştır... Burada yetkililer de hazır bulunmalıydılar... Örneğin, ETİ, TKİ ve DPT'den yetkililer olmalıydı... Bu toplantıların amacına ulaşması için ne gerekirse onlar yapılmalıdır...» AH DEMİREL'den sonra kürsüye, Mehmet TUTAL geldi. Mehmet TUTAL şöyle konuştu. «Bir kaza önlenemez... Önlense adı kaza olmaz.. Kaza, önlenmesine imkan olmayan olaydır.. Kaza olduktan sonra, onun gerçek nedenleri saptanabilir ve saptanmalıdır da.. Oysa bu İşlerle uğraşan bir kurum yoktur... Bu nedenle araştırma ve geliştirme merkezleri kurulmalıdır...» İlginç öneriler ve düşünceleri süren TUTAL, eğitim konusunda da şunları söyledi. «Eğitim ile öğretimi birbirine karıştırmamak gerekir.. Öğretim teorik düzeyde otur.. Oysa eğitimin pratik İçinde olması gerekir... Ya da pratikteki öğretime eğitim denir... Eğitimin en önemli özelliği İse, çalışanlarda alışkanlığı doğurmasıdır... İşçi teorik olarak herşeyi bilebilir ama çalıştığı işte alışkanlığı olmadığı sürece bu bir anlam ifade etmez... İşte bu nedenle, İşçide alışkanlık yaratmalıyız.. Bu İse iş yerindeki eğitim ile mümkündür...» TUTAL, eğitime ilişkin düşüncelerinden sonra konuşmasını şöyle sürdürdü: «Bu günkü maddi olanaklar, çok daha verimli hale getirilebilir... Getirilmelidir de.. Maden mühendisleri İşe teşvik edilmelidirler... Mühendisler zaman yitirmeden İşçi statüsüne alınmalıdırlar... Öğretim ulusallaştırması gerekir... Üniversitelerdeki örneklemeler, tümü dış ülkelerden getirilmektedir.. Örneğin Zonguldak'tan bir örnek gösterilmez...» TUTAL, konuşmasını şöyle noktaladı: «Ülke olarak kazaları azaltma yönünde bir çaba içme girmemiz gerekir... EKI'nde araştırma ve geliştirme merkezleri kurulmalıdır... Adli baskıdan uzak kaza etütlerinin özgürce yapılması gerekli olduğu gibi, yararlıdır...»

Oturumu yöneten DÜNDAR, söz sırasının Fethi KUTLU'da olduğunu söyleyerek konuşmacıyı kürsüye davet etti. KUTLU, cezalandırma sorununun çok önemli olduğunu ifade ederek söze girdi ve şöyle konuştu: «Yapılan cezaların hemen hemen tümü üst kademelerce affedilmektedir. Bu yanlış bir davranıştır...» Emniyet konusuna da değinen konuşmacı sözlerini şöyle noktaladı. «Emniyet mühendisliklerine 5 yılı doldurmayan arkadaşlar getiriliyor.. Bu yanlıştır. Emniyet mühendislerinin oldukça tecrübeli olmaları gerekir...»

Daha sonra kürsüye gelen Faruk KAYA, toplantıya katılanları birlik olmaya çağırды. KAYA, bu konuda şunları söyledi: «Birlik olmalıyız.. Buna ihtiyacımız vardır... Bu sağlanmadıkça, hiçbir şey yapamayız... Konuşmaların ve tartışmaların kinci olması gerekir... Geçmiş dönemlerde Havza'dan uzaklaştırılan arkadaşların dönmesini istemeliyiz... Gelmiş geçmiş dönemleri suçlamak, maden mühendisleri üze-

'Hndeki sorumluluğu azaltmak anlamında alınmalıdır... Bu toplantılar, dayanışmamız için bir vesile olmalıdır...»

Oturum başkanı Turan DÜNDAR, İlk kez söz alan Demir Kaya ACAR'ı kürsüye davet etti. ACAR, konuşmasını forumun amaç* doğrultusunda yapacağını vurgulayarak şöyle konuştu: Eğitim sorunu önemlidir... Kazalar nedeniyle yapılan bu toplantılarla, bu soruna eğilmiş durumdayız... Araştırma ve geliştirme merkezlerinin kurulması bu yönde atılacak İlk adım olmalıdır... Bazı konuşmacılar çelişik İfadeler kullanmaktadırlar... İşçimizi İyi tanımamız gerekir... Bir taraftan işçilerin eğitilmesinden söz edilirken diğer yandan mekânzasyona gidilsin deniyor... Bu bir çelişkidir...» ACAR, konuşmasını şöyle sürdürdü. «Maden mühendisleri işçi statüsünde çaltştırılmalıdır. Bu durumda birçok sorunun çözümlenebileceği inancındayım... Yatırımların iş kazaları İle İlgisi vardır. Bunu kabul ediyorum... Bu nedenle, yatırımların isabetli olması gerekir... Etüdçülüğün geliştirilmesi şarttır... Oda, bizi yatırımların isabetli olup olmadığı konusunda kanalize etsin...» Oda'nın beyanatlarının, arkadaşların moralini! bozduğunu İddia eden ACAR, bir başsağlığı telgrafının bile çekilmediğini İşaret ederek konuşmasını şöyle sürdürdü: «Oda, üretim zorlaması var derken bizzatihi kendisi geçmiş dönemde üretimi zorlayıcı yönde öneriler sunmuştur... Kıbrıs Savaşı esnasında, Müessesenin, üretimi arttırmak için aldığı karan destekleyen bir bildirinin olduğunu belirten ACAR, şöyle devam etti: «Bu ne biçim bir çelişkidir.. Nasıl olurda bugün üretimin zorlandığını ifade eden Oda, dün üretimi zorlayan bir karara evet demiştir...» diyen ACAR, konuşmasını bitirdi.

Bu noktada. Yalçın ÇİLİNGİR araya girerek, Demir Kaya ACAR'dan son İddiasını kanıtlaması gerektiğini belirtti. ACAR, tekrar kürsüye gelerek. Oda Genel Kurul Raporu'ndan Kıbrıs sorunu nedeniyle Zonguldak Şubesi'nin yayınlamış olduğu bildiriye okudu ve şöyle konuştu ; «Oda'ntn yayınlamış olduğu bildirileri okumaktan başka uğraşacak önemli şeylerimiz vardır. Bıraktık herşeyi, yazılarımızı okuyoruz.. Rahat bırakın bizleri de kömür üretelim..» dedi.

Oturum başkanı, DÜNDAR bir açıklama yaparak, bu bildiriye Şube'nin yazdığını belirtti ve şöyle dedi: «Müessesenin cumartesi ve pazar günlerinde de çalışmayı öngören kararından sonra toplandık ve mühendislerin de çalışmasını istedik. Yanlış değildi davranışımız...»

ÇİLİNGİR, ikinci kez araya girerek şu soruyu yöneltti: «Eğer Kıbnns gibi ulusal bir sorunda alınan bu karar yalnızsa, özeleştirimizi yapabiliriz..» dedi.

Karşılıklı tartışmalardan sonra, son olarak kürsüye Ali Şeydi TATAR geldi. TATAR, iş kazalarının nedenlerine kaba bir yaklaşım sağlarken, işyerlerinden örneklemeler getirdi ve özetle şöyle dedi: «Esas sorunun üniversitelerden başladığını ifade edebilirim... Yatırım, üretim ve eğitim arasında mutlaka bir paralellik sağlanmalıdır... O da sürekli eleştiriliyor... Oda'nın basın bültenleri sürekli eleştiriliyor. Ama bu konuda ölçülü olmak zorundayız.. Çünkü Oda yöneticilerini bizler seçmekteyiz...»

SON SÖZ

All Şeydi TATAR'dan sonra oturumu yöneten Turan DÜNDAR, toplantının sona erdiğini ifade ederek kapanış konuşmasını şöyle yaptı:

«Bu forumun amacı, Zonguldak Havza'sında meydana gelen iş kazalarının temel nedenlerini saptamak ve kazaların önlenmesi için tedbirler önermektir. Biz forumun amacına ulaştığı inancındayız. Bu forum ayrıca sizlerin çok değerli katkılarıyla, iş kazalarının tartışılabilirliğini kanıtlaması açısından da çok yararlı olmuştur.. Başlangıçta da belirttiğimiz gibi vurgulanan nedenler ve öneriler ilgililere iletilecek ve caba göstermeleri istenecektir. Forum belki istenilen düzeyde olmamıştır ama ilk adım atılmıştır...

Sorun bitmemiştir... Henüz başlamıştır... Bu tür toplantıların devamı konusunda öneriler getirildi... Aynı görüşü paylaşıyoruz. Ancak yöneticiler, bu tür toplantıları daha yakından izlemelidirler... Hatta düzenleyicisi olmalıdırlar...

Biz Oda olarak tartışmaların devamı görüşündeyiz. Bundan sonraki ilk toplantıda, üzerinde en çok durulan kaza nedenlerinden birini saptayarak, tartışmak dileğindedeyiz...

Foruma katılarak öneriler getiren, eleştiren tüm arkadaşlara teşekkür ederiz.. Yapılan eleştiri ve önerilerin değerlendirilerek, kazaların azaltılmasında payı olmasını dileriz..»